

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Komisja do Spraw Petycji
BKSP-020-6-2017

Druk nr 1912

Warszawa, 15 września 2017 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu Komisja do Spraw Petycji
wnosi projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks cywilny.

Do reprezentowania stanowiska Komisji w pracach nad projektem ustawy
został upoważniony poseł Tomasz Szymański.

Przewodniczący Komisji

(-) Sławomir Jan Piechota

USTAWA
z dnia 2017 r.
o zmianie ustawy - Kodeks cywilny

Art. 1.

W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017r. poz. 459) po art. 568¹ dodaje się art. 568² w brzmieniu:

„Art. 568². Jeżeli kupującym jest konsument, termin odpowiedzialności sprzedawcy z tytułu rękojmi biegnie na nowo od dnia wymiany rzeczy na wolną od wad.”

Art. 2.

Do umów sprzedaży zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy

Projektowana ustawa jest reakcją Komisji do Spraw Petycji Sejmu RP na petycję skierowaną do Sejmu RP przez Pana Sebastiana Adamowicza zamieszkałego w Gdańsku.

Zdaniem autora petycji aktualny stan prawny wynikający z przepisów Kodeksu cywilnego w niedostatecznym stopniu chroni konsumentów. Mają oni wprowadzić prawo do wymiany towaru z tytułu rękojmi na towar wolny od wad, ale termin odpowiedzialności sprzedawcy w takim przypadku nie ulega żadnej zmianie – liczy się od daty wydanie pierwotnie zakupionego towaru. Komisja do Spraw Petycji podzieliła tę opinię, uznając że należy zwiększyć ochronę konsumentów w przypadku gdy z tytułu rękojmi otrzymają od sprzedającego nowy towar – wolny od wad.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana

W przypadku gdy towar zostaje wymieniony na towar wolny od wad w wyniku realizacji uprawnień nabywcy z tytułu gwarancji – termin gwarancji biegnie na nowo od chwili dostarczenia rzeczy wolnej od wad. Stanowi o tym art. 581 § 1 Kodeksu cywilnego. W Kodeksie cywilnym brak jest natomiast analogicznych przepisów w przypadku realizacji prawa do wymianu rzeczy na wolną od wad z tytułu rękojmi. W takiej sytuacji, nawet w przypadku kilkukrotnej wymiany nabytej rzeczy na rzecz wolną od wad – termin rękojmi nie ulega żadnemu wydłużeniu i biegnie od momentu wydania po raz pierwszy nabywanego towaru. W praktyce, w sytuacji gdy od momentu wydania pierwotnie nabywanego towaru upłynęło już ponad 6 miesięcy, możliwości skorzystania przez nabywcę z uprawnień z tytułu rękojmi stają się dla niego znacznie bardziej uciążliwe a niekiedy nawet ograniczone.

3. Różnica pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Projektowana regulacja powoduje, że w przypadku wymiany towaru na wolny od wad z tytułu rękojmi, termin odpowiedzialności sprzedawcy z tytułu rękojmi będzie biegł od początku z dniem wydania towaru wolnego od wad. Taki przepis, zbieżny z regulacją dotyczącą odpowiedzialności z tytułu gwarancji, pozwoli na zwiększenie

ochrony konsumenta a w niektórych sytuacjach zapewni realną możliwość korzystania z uprawnień z tytułu rękojmi.

4. Skutki projektowanej ustawy

Skutki społeczne projektowanej ustawy są bardzo ważne – prowadzi do większej ochrony konsumentów. Z punktu widzenia gospodarki – dla sprzedawców ustawa będzie czynnikiem mobilizującym ich do zwracania większej uwagi na jakość sprzedawanych towarów i nawiązywania współpracy z tymi producentami, którzy są w stanie odpowiednią jakość zapewnić a dla producentów ustawa będzie czynnikiem mobilizującym do skutecznych reakcji (także po stronie procesów produkcyjnych) w przypadku gdy konsumenci stwierdzą wady produkowanych przez nich towarów. Tak więc będzie to czynnik sprzyjający jakości towarów dostępnych na rynku.

Konsekwencją takich skutków społecznych jest fakt, że projektowana ustawa może mieć pozytywny wpływ na budżety niewielkiej grupy gospodarstw domowych. Poprzez większą ochronę konsumenta prowadzi bowiem do sytuacji, w której konsument wciąż będzie miał prawo do wymiany towaru w momencie, w którym na podstawie obecnych przepisów byłby już zmuszony do pokrywania kosztów naprawy towaru lub stanął przed koniecznością zakupu nowego produktu. Z punktu widzenia podmiotów gospodarczych – producentów towarów nabywanych przez konsumentów, projektowana ustawa może mieć niewielki ujemny wpływ na ich przychody lub koszty, w sytuacji gdy byłiby oni zobowiązani do kilkukrotnych wymian towaru na wolny od wad na żądanie tego samego konsumenta. Równocześnie należy brać pod uwagę, że wszelkie procedury reklamacyjne stanowią dla rzetelnego producenta źródło informacji i inspiracji do poprawy jakości a postępowanie reklamacyjne, z którego klient (konsument) jest zadowolony stanowi ważny element w polityce marketingowej wielu firm. To zaś skutkuje wprost wzrostem przychodów, które z nawiązką zneutralizują wspomniane wyżej możliwe niewielkie negatywne skutki dla przedsiębiorców.

Projektowana ustawa nie ma wpływu na finanse publiczne.

5. Wpływ projektowanej ustawy na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców

Omówiony w pkt. 4 uzasadnienia wpływ projektowanej ustawy na działalność podmiotów gospodarczych będzie podobny w przypadku wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców – jeżeli są oni producentami towarów nabywanych przez konsumentów. Jeżeli nie są producentami tego typu towarów – projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na ich działalność.

6. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 5 października 2017 r.

BAS-WAPM-1867/17

Pan Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej komisijnego
projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Tomasz Szymański)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt zakłada dodanie art. 568² do działu II tytułu XI księgi trzeciej ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r., poz. 459, ze zmianami). Zmieniany dział dotyczy rękojmi za wady. Zmiana polega na wprowadzeniu zasady, zgodnie z którą jeżeli kupującym jest konsument, termin odpowiedzialności sprzedawcy z tytułu rękojmi biegnie na nowo od dnia wymiany rzeczy na wolną od wad.

Zgodnie z art. 3 projektu, ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Analiza zgodności projektu z prawem UE wymaga uwzględnienia przepisów dyrektywy 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji (Dz. Urz. WE L 171 z 7.7.1999, s. 12, ze zmianami; dalej: dyrektywa).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projekt dotyczy reguły, o której mowa w art. 568 § 1 Kodeksu cywilnego, zgodnie z którą sprzedawca odpowiada z tytułu rękojmi, jeżeli wada fizyczna zostanie stwierdzona przed upływem dwóch lat, a gdy chodzi o wady nieruchomości – przed upływem pięciu lat od dnia wydania rzeczy kupującemu.

Reguła ta wdraża art. 5 ust. 1 dyrektywy, w myśl którego sprzedawca ponosi przed konsumentem odpowiedzialność za każdy brak zgodności, który istnieje w momencie dostawy towarów, gdy brak zgodności uwidoczni się w ciągu 2 lat od daty dostawy towarów (patrz s. 8 tabeli zbieżności nr 2, załączonej do projektu ustawy o prawach konsumenta, druk sejmowy nr 2076, VII kadencja). Stosowanie do art. 3 ust. 2 dyrektywy, w przypadku braku zgodności, konsument jest upoważniony do wolnego od opłat przywrócenia zgodności poprzez naprawę lub zastąpienie lub do uzyskania stosownej obniżki ceny lub do unieważnienia umowy w odniesieniu do tych towarów. Jak wskazuje art. 5 ust. 1 zdanie drugie dyrektywy, jeżeli w ustawodawstwie krajowym prawa konsumenta podlegają okresowi przedawnienia, to okres ten nie powinien wygasnąć przez upływem dwóch lat od daty dostawy.

Z punktu widzenia oceny zgodności projektu z prawem UE znaczenie ma fakt, że dyrektywa określa standard minimalny w zakresie ochrony praw konsumenta. Zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywy, celem tej dyrektywy jest zbliżenie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji, w celu zapewnienia jednolitego minimalnego poziomu ochrony konsumentów w kontekście rynku wewnętrznego. W myśl art. 8 ust. 2 dyrektywy państwa członkowskie mogą, dla zapewnienia wyższego poziomu ochrony konsumentów, przyjąć bądź utrzymać w mocy surowsze przepisy, zgodne z Traktatem w dziedzinie objętej tą dyrektywą.

Do wskazanych regulacji dyrektywy odnosi się wprost jej preambuła. Zgodnie z motywami 17 i 18 preambuły dyrektywy, właściwe jest ograniczenie w czasie okresu, w ciągu którego sprzedawca jest odpowiedzialny za wszelki brak zgodności, który istnieje w terminie dostawy towaru. Państwa członkowskie mogą również zapewnić ograniczenie okresu, w ciągu którego konsumenci mogą egzekwować swoje prawa, pod warunkiem że taki okres nie wygaśnie przez upływem dwóch lat od daty dostawy. Tam, gdzie w ustawodawstwie krajowym czas, w którym rozpoczyna się bieg okresu przedawnienia nie jest datą dostawy towaru, łączny czas trwania tego okresu zapewniony przez prawo krajowe nie może być krótszy niż dwa lata od daty dostawy. Państwa członkowskie mogą ustalić zawieszenie lub przerwanie okresu, w ciągu którego brak zgodności musi się uwidocznić i okresu przedawnienia, tam, gdzie to ma zastosowanie i zgodne jest z prawem krajowym, w przypadku naprawy, zastąpienia lub negocjacji między sprzedawcą a konsumentem z myślą o polubownej ugodzie. O minimalnym charakterze wymogów zawartych w dyrektywie mowa jest w motywie 24 jej preambuły. W myśl tego postanowienia, państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyjęcia lub utrzymania w mocy surowszych przepisów w obszarze objętym dyrektywą dla zapewnienia nawet wyższego poziomu ochrony konsumentów.

Projektowana zmiana Kodeksu cywilnego zakłada przedłużenie w określonych sytuacjach standardowego terminu odpowiedzialności sprzedawcy. Biorąc pod uwagę to ustalenie i przywołane postanowienia dyrektywy należy uznać, że projekt tych postanowień nie narusza.

Skorzystanie przez państwo członkowskie z prawa do ustanowienia surowszego standardu ochrony konsumentów niż przewidziany w dyrektywie aktualizuje obowiązek notyfikacyjny, o którym mowa w art. 8a ust. 1 dyrektywy. Zgodnie z tym przepisem, w przypadku gdy, zgodnie z art. 8 ust. 2, państwo członkowskie przyjmuje surowsze przepisy w zakresie ochrony konsumentów niż te, które są przewidziane m.in. w art. 5 ust. 1, informuje o tym, a także o wszelkich późniejszych zmianach, Komisję Europejską. Odnosząc ten obowiązek do postępowania ustawodawczego należy uznać, że, skoro dyrektywa nie odnosi obowiązku notyfikacyjnego do projektu przepisów zakładających zaostreżenie standardu ochrony, notyfikacja ta powinna nastąpić już po ewentualnym uchwaleniu projektowanej ustawy. Realizacja tego obowiązku pozostaje w związku z tym poza zakresem właściwości Sejmu i jego organów.

4. Konkluzja

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny nie narusza prawa UE.

Akceptował:

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Wojciech Arndt

Warszawa, 5 października 2017 r.

BAS-WAPM-1868/17

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Tomasz Szymański) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt zakłada dodanie art. 568² do działu II tytułu XI księgi trzeciej ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r., poz. 459, ze zmianami). Zmieniany dział dotyczy rękojmi za wady. Zmiana polega na wprowadzeniu zasady, zgodnie z którą jeżeli kupującym jest konsument, termin odpowiedzialności sprzedawcy z tytułu rękojmi biegnie na nowo od dnia wymiany rzeczy na wolną od wad. Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Akceptował:
Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Wojciech Arndt